

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

[Ḥamishah Ḥumshe Torah]

‘im targum Onkelos, u-ferushe Rashi u-ve’ur ye-targum Ashkenazi

Sefer Ba-midbar

Premsla, Yitṣḥaq Itsaḥ ben Tsevi Hirsh

Ofenbakh, 569 [1808 oder 1809]

א

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10257

יניח ד' שיטין פנויות ויחזיל מתחלת שיטה ה'

א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
בְּמִדְבַר סִינַי בְּאֶהֱרָל מוֹעֵד
בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַשָּׁנָה
הַשְּׁנִית לְיֵאתֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
לֵאמֹר: שָׂאוּ אֶת-רֹאשׁ כָּל-
עֵדַת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפַּחְתֶּם
לְבֵית

א (א) אים ערזטען טאגע
דעו צווייטען
מאנאטו, אים צווייטען
יארהרע איהרעו אויזצוגו
אויז מצרים: רעדטע דער
עוויגע מיט משה, אין דער
וויזטע סיני, אים שטיפט
געצעלטע: אונד שפראך:
(ב) נערהמעט דיא זוממא
דער גאנצען געמיינע דער
קינדער ישראל'ז אויף,
אונד נאך איהרען געשלעכטערן
אונד

תרגום אונקלוס

רש"י

(א) ומליל יי עם משה במדברא
דסיני במשבון ומנא פחד
לירחא תנינא בשתא תנינא למפקהון
מארעא דמצרים למימר: (ב) קבילו
יתחושבו כל בנישתא דבני ישראל
לזרעיתחון לבית

א (א) וידבר במדבר סיני באחד
לקדש מתוך חיצתן לפניו
מונה אותם כל שעה כשיאלו ממזרים מכאן
וכשנפלו בעגל מכאן לידע מנין הכותרים כשאלו
להשרות שכינתו עליהם מכאן באחד בניסן
הוקם המשכן ובאחד באייר מכאן:
(ב) למשפחתם דע מנין כל שבת ושבת: לבית
אבותם

באור

א (א) במדבר סיני באהל מועד, בעבור שהפסיק במצות השמיטה והיוכל שאמר שהי'
בזר סיני (כי על המצוה הזאת הזהירם ביום מתן תורה בכרות ברית את ישראל
כאמר והשביעית תשמטנה וכטשתה וגו' ועי"מ ש בנאור משפטים ופ' תשא) חזר ואמר שהי' הדבור
הזה במדבר סיני באה"ע ככל הדברו' אשר הזכיר בס' ויקרא וכן יהיו כלם מכאן ואילך באה"ע
כי מעת שהוקם המשכן ויקרא אליו השם מאהל מועד לא כדבר לו אלא משם (הרמב"ן) וכן
כתב הראב"ע, להודיע כי לא עלה משה על הר סיני אחר היות הכבוד באהל מועד, ע"כ
וכן נראה מלשון הפסוק שהדבור הי' תמיד מאה"מ, שאמר ובבא משה אל אה"מוגו' וישמע את
הקול וגו' וידבר אליו (להלן ז' פ"ט): באחד לחדש השני, לפי שעתה הוצרכו להיות ככונים
למסעיהם לא"י שהרי בעשרים לחדש הזה נעלה הענן ויסעו למסעיהם ממדבר סיני לכן נזהר
למנותם באחד לחדש הזה, ושלא ימנו כ"א מבני עשרים ומעלה הראוים לנאת בכבא המלחמה,
ואח"ז נזהר לסדרם על סדר הדגלים שהי' לכל שבת ושבת מקום קבוע בכנסו ובחנתו:
(ב) שאו, ת"א ויב"ע קבילו וכן תרגם כל"א (אויף נעהמן): אחראש, מספר הכללי,
ומבאר שלא ימנא אחד אחד לדעת מספר הכללי לבד כ"א למשפחותם לבית אבותם, ר"ל שכ"א
יתיחס למשפחתו והמשפחות לשבטן ועי"ז ידעו גם מספר הפרטי של כל שבת ושבת, ויתכן
שבעבור זה נזהר השם שיקחו אתם את כשיאי השבטים שהי' כל כשיאי מונה פרטי שבעו ואח"כ
ימסור כ"א המנין למשה: לגלגלחם, כקרא ראש האדם כן לפי שהוא עגול כגלגל ושרשו גלל
נכפלה הפ"א והלמ"ד כמו מן קדד קדקד שער, וכמנא המשקל הזה בחל"ם וסג"ל עומר
לגלגולח

תרגום אשכנזי

במדבר א

לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת
 כָּל-זָכָר לְגִלְגָּלְתָּם: ג מִבֶּן
 עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל-יֵצֵא
 צֶבֶא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם
 לְצִבְאָתָם אֹתָהּ וְאֶהְרֹן:
 ד וְאַתְּכֶם יִהְיוּ אִישׁ אִישׁ לַמִּטָּה
 אִישׁ רֹאשׁ לְבֵית-אֲבֹתָיו הוּא:
 ה וְאַלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
 יַעֲמְדוּ אִתְּכֶם לְרֹאוֹבֵן אֶלְיָצוּר
 בֶּן-שָׁדִיאוֹר: ו לְשִׁמְעוֹן שְׁלֹמִיאֵל
 בֶּן-צוּרֵי שְׁדִי: ז לַיהוּדָה נַחֲשׁוֹן
 בֶּן-עַמִּינָדָב: ח לְיִשָּׁשְׁכָר נַתְנָאֵל

אונד פֿאַמיליען: מיט אַנצייגע
 דער נאַמען, אַללעו מאַן-
 ליכע, הויפט פֿיר רהויפט:
 (ג) פֿאַן צוואַנציג יאהרען און
 אונד דאַריבער, וואָז דינזט
 טהון קאַן אין ישראל: זאַללט
 איהר מוזטערן, דוּא אונד
 אהרן, נאָך איהרען העערען:
 (ד) פֿאַן עדעם שטאַממע
 זאַלל אייך איין מאַן אין
 דיזעם געשאַפֿטע בייאשטע-
 הען: איין מאַן, דער דאָז
 הויפט זיינער פֿאַמיליע איזט:
 (ה) דיזעו זינד דוּא נאַמען
 דער מאַננער, דוּא אייך
 בייאשטעהן זאַללען: פֿאַם
 שטאַממע ראובן, אַל יצור
 זאָרן שדיאור: (ו) פֿאַם
 שטאַממע שמעון, שלמיהאל
 זאָרן צורי שדי: (ז) פֿאַם
 שטאַממע יהודה נחשון זאָרן
 עמינדב: (ח) פֿאַם שטאַממע יששכר נתנאל

כו
זאָרן

עמינדב: (ח) פֿאַם שטאַממע יששכר נתנאל

תרגום אונקלוס

רש"י

לְבֵית אֲבֹתָהוֹן בְּמִנְיֵן שְׁמוֹתוֹן כָּל
 דְּכֹרָא לְגִלְגָּלְתָּהוֹן: (ג) טַבְרַע שְׁרִין
 שְׁנִין וְלַעִילָא כָּל גְּפִיק חִילָא בְּיִשְׂרָאֵל
 תִּמְנֹן יִתְהוֹן לְחִילִיהוֹן אֶת וְאֶהְרֹן:
 (ד) וְעַמְכֹּן יִהוֹן גְּכָרָא גְכָרָא לְשִׁבְטָא
 גְכָר רִישׁ לְבֵית אֲבֹתָהוֹי הוּא: (ה) וְאִילִין שְׁמַתָּה גּוֹכְרִיא דִּי יְקוּטוֹן עַמְכֹּן
 לְרֹאוֹבֵן אֶלְיָצוּר בֶּן שָׁדִיאוֹר: (ו) לְשִׁמְעוֹן שְׁלֹמִיאֵל בֶּן צוּרֵי שְׁדִי:
 (ז) לַיהוּדָה נַחֲשׁוֹן בֶּן עַמִּינָדָב: (ח) לְיִשָּׁשְׁכָר נַתְנָאֵל

אבותם. מי משבט אחד ואמו משבט אחר
 יקום על שבט אביו: לגלגלותם. על ידי שקלים
 בקע לגלגולת: (ג) כל יובל צבא. מגיד שאין
 יובל צבא פחות מבן עשרי: (ד) ואתכם יהיו
 כשתפקדו אות' יהו' עמכ' כשיא כל שבט ושבט:
 אלה
 גבר ריש לבית אביתוהו הוא: (ה) ואילין שמתה גוכריא די יקוטון עמכון
 לראובן אליצור בן שדיאור: (ו) לשמעון שלמיהאל בן צורי שדי:
 (ז) ליהודה נחשון בן עמינדב: (ח) ליששכר נתנאל

כו

באור

לגלגלת, בקע לגלגלת וממנו כאמר בכנוי בק"ח במקום החל"ס גלגלתו כמו מן
 קטרת קטרתו, וממה שמצאנו ותרן
 גלגלתו תקעו (ד"ה א"ו ד"ו ד')
 גלגלת שהסג"ל הראשון ישתנה לפת"ח
 הכתוב סימנוס בראשם כ"א ע"י
 לגלגלת שהרי כבר הוזכר שלא יונס כ"א ע"י כוסר נפש:
 (שופטים ט' כ"ג), ואת
 נוכל לומר מדרך סברה שהנפרד ממנו
 בכנוי, כמו מן משמרת משמרתו, ואין ענין
 לשקלים בקע

יח וְאֵת כָּל־הָעֲדָה הִקְהִילוּ
 בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי וַיִּתְּלֵדוּ
 עַל־מִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם
 בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבְּנֵי עֲשָׂרִים
 שָׁנָה וּמִעֲלָהּ לְגֹלְגָתָהֶם :
 יט כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
 וַיִּפְקְדֵם בְּמִדְבַר סִינַי : ס שְׁנֵי
 כ וַיְהִיו בְּנֵי־רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל
 תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית

(יח) ליסען דיא גאנצע גע-
 מיינע , אים ערוטען טאגע ,
 דעו צווייטען מאנאט , צו-
 זאמען קאמען , דאס זיא
 זיך אנגעבען , נאך איהרען
 געשלעכטערן אונד פאמיל-
 יען : מיט אנצייגע איהרער
 נאמען , פאן צוואנציג איהרען
 אן אונד דאריבער , הויפט
 פיר הויפט : (יט) זא וויא דער
 עוויגע דעם משה בעפאהלען
 האטטע : אלא מוזטערטע
 ער זיא אין דער וויזטע סיני :
 (כ) דא ווארען דיא נאכקאמ-
 מען ראובן , דעו ערוט-
 געבאהרנען ישראל'ן , נאך
 איהרער הערקונפט , געשלעכטערן

אבתם

אונד

איהרער הערקונפט , געשלעכטערן

תרגום אונקלוס

רש"י

(יח) וְיֵת כָּל כְּנִשְׁתָּא פְּנָשׁוּ בְּחַד לְיִרְחָא
 תְּנִינָא וְאֲתִיחַסּוּ עַל זִרְעֵיתְהוֹן לְבֵית
 אֲבֹתְהוֹן בְּטַנִּין שְׁמֵהוֹן עֲשָׂרִין מִבְּנֵי
 דְּפָקִיד יִי' ת מֹשֶׁה וּמְנַנִּין בְּמִדְבַּר דְּסִינַי : (כ) וַהֲוֹז בְּנֵי רְאוּבֵן בְּיִרְחָא
 לְבֵית

באור

דפּעל הוא על תמונה אחת ופן יטעה החושב שהנון צמלת נקטו מן השרש ודגש הקו"ף לסימון
 צנן פּעל , וכן הפעל על משה ואהרן שהם הפועלים , לכן הוסיף רש"י לכאור אשר
 נקטו (ב) כאן בשמות ר"ל שהדבור הו' מהכפעלים כי הנון לסימון הכפעל והדגש לחסרון
 טו' השרש : ויקח משה ואהרן , כשיקדים הפעל לפועל אז אינו צורך לא את המין ולא את
 המספר , וכן אשר פקד משה ואהרן וכשיא' (להלן מ"ד) , כי הו' ראוי ויקחו , אשר פקדו :
 (יח) הקהילו באחד לחדש , יזכיר זריות משרע"ה במכות השם כי ביום הדבור לקח את
 הכשיאים והקהיל את העד' והתחיל לפקוד אתם , אבל לא נשלים המכין ביום אחד ולכך חזר
 ואמר ויפקדם במדבר סיני , להודיע שהי' המכין במקום ההוא לא ביום ההוא . (הרמב"ן) :
 ויתלדו , הביאו ספרי יחוסיהם ועדי חוקת לידתם להתיחס על השבט . (רש"י) , וכן ת"א
 יב"ע אתיחסו , ואין הכונה שפי' זריכין להביא שטר ועדים על זה כמו שהנין הרמב"ן ז"ל מלשון
 רש"י והשיג עליו , אלא שכל אחד חקר לדעת יחוסו אם ע"פ ספר או ע"י עדים וראיות , והיו
 עטן ההתפעל , ויתלדו , נתנו לב לדעת תולדתם , וזריך לדעת שבעתיד מבנין נפעל וכל
 צנן התפעל מגזרה זו ישתנה לפעמים פ"א הפעל יו"ד לוי"ו כמו בהולד לו , מאה שנה יולד ,
 והתורו את עונם , ועם ישראל יתובח , ופעמים תשאר הו"ד , כמו
 ירה ירה , מעמי הארץ מתייהדים וכן ויתלדו : (יט) ויפקדם ,
 העהפכת במלה הזאת היא להמטך האומר ודבור הקודם עם
 הו"ו

הנמשך

אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת
 לְגִלְגָּלְתָּם כָּל־זֶכֶר מִבְּנֵי עֶשְׂרִים
 שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יָצָא צָבָא :
 כג פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה רְאוּבֵן
 שֵׁשָׁה וְאַרְבַּעִים אֶלֶף וַחֲמִשָּׁה
 מֵאוֹת : פ

אונד פֿאַמיליען : מיט אַן
 צייגע דער נאַמען , הויפט
 פֿיר הויפט , אַללעז מאַנגליכע ,
 פֿאַן צוואַנציג יאָהרען אַן אונד
 דאַריבער , וואָז דינוט טהון
 קאַן : (כא) דיא געמוזטערטן
 פֿאַם שטאַממע ראובן : זעכז
 אונד פֿירציג טויזענד , פֿינף
 הונדערט : (כג) פֿאַן דען
 נאַכקאַממען שמעון , נאָך
 איהרער דערקונפֿט , גע=
 שלעכטערן אונד פֿאַמיליען :
 דיא געמוזטערטן מיט אַן
 צייגע דער נאַמען , הויפט פֿיר
 הויפט , אַללעז מאַנגליכע ,
 פֿאַן צוואַנציג יאָהרען אַן
 אונד דאַריבער , וואָז דינוט
 טהון קאַן : (כג) דיא גע=
 מוזטערטן פֿאַם שטאַממע
 שמעון : ניין אונד פֿונפֿציג
 טויזענד , דרייא הונדערט :
 (כד) פֿאַן דען נאַכקאַממען
 גר , נאָך איהרער דערקונפֿט ,
 געשלעכטערן אונד פֿאַמיליען
 מיט אַנצייגע דער נאַמען ,
 פֿאַן צוואַנציג יאָהרען אַן
 אונד דאַריבער , וואָז דינוט
 טהון

כג רְבֵנִי שְׁמַעוֹן תּוֹלְדֹתָם
 לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם פְּקֻדֵיו
 בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת לְגִלְגָּלְתָּם כָּל־
 זֶכֶר מִבְּנֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה
 כָּל יָצָא צָבָא : כג פְּקֻדֵיהֶם
 לְמִטָּה שְׁמַעוֹן תְּשַׁעָה וַחֲמִשִּׁים
 אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת : פ
 לבני גד תולדתם למשפחתם
 לבית אבתם במספר שמות
 מבן עשרים שנה ומעלה כל

יצא
 תרגום אונקלוס

לבית אבתהון במנין שמהן לגילגלתהון כל דכורא מבר עשרין שנין
 ולעילא כל נפיק חילא : (כא) מנינהון לשבטא דראובן ארבעין ושיתא
 אלפין ותמש מאה : (כג) לבני שמעון תולדתהון לזרעיתיהון לבית אבתהון
 מנינהון במנין שמהן לגילגלתהון כל דכורא מבר עשרין שנין ולעילא
 כל נפיק חילא : (כג) מנינהון לשבטא דשמעון תמשין ותשע אלפין ותלת
 מאה : (כד) לבני גד תולדתהון לזרעיתיהון לבית אבתהון במנין שמהן
 מבר עשרין שנין ולעילא כל

באור

הנמשך ועיכנה כאשר נזכר השם כן פקדם , וכן עתורגס כל"א , ולא אמר ופקדום לפי ששם על
 ששה לפד שהיא העקר : (כא) פקדיהם , כנוי הרבים שם על פרטי השבט ולהלן אל כל בני
 שמעון

יֵצֵא צָבָא : כס פקדיהם למטה
גד חמשה וארבעים אלף ושש
מאות וחמשים : פ

ט לבני יהודה תולדתם
למשפחתם לבית אבתם
במספר שמות מִבֵּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וּמַעֲלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא :
כו פקדיהם למטה יהודה
ארבעה ושבעים אלף ושש
מאות : פ

כז לבני יששכר תולדתם
למשפחתם לבית אבתם
במספר שמות מִבֵּן עֶשְׂרִים
שָׁנָה וּמַעֲלָה כֹּל יֵצֵא צָבָא :
כט פקדיהם למטה יששכר
ארבעה וחמשים אלף וארבע
מאות : פ

לבני

טרוון קאן : (כה) דינה גע=
מוזטערטן פֿאַם שטאַממע
גד : פֿינף אונד פֿירציג
טויזענד זעכו הונדערט אונד
פֿונפֿציג : (כו) פֿאַן דען נאָך=
קאַממען יהודה, נאָך איהרר
הערקונפֿט, געשלעכטערן
אונד פֿאַמיליען: מיט אַנצייגע
דער נאַמען, פֿאַן צוואַנציג
יאָהרען אָן אונד דאַריבער,
וואָו דינזט טרוון קאן :
(כז) דיא געמוזטערטן פֿאַם
שטאַממע יהודה : פֿיער
אונד זיבענציג טויזענד זעכו
דוונדערט : (כח) פֿאַן דען
נאַכקאַממען יששכר, נאָך
איהרר דווערקונפֿט, גע=
שלעכטערן, אונד פֿאַמיליען:
מיט אַנצייגע דער נאַמען,
פֿאַן צוואַנציג יאָהרען אָן
אונד דאַריבער, וואָו דינזט
טרוון קאן : (כט) דינה גע=
מוזטערטן פֿאַם שטאַממע
יששכר : פֿיר אונד פֿונפֿציג
טויזענד, פֿיער הונדערט :
פֿאַן

תרגום אונקלוס

נפיק חילא : (כס) מניניהון לשכטא דגד ארבעין וחמש אלפין ושית
מאה וחמשים : (כו) לבני יהודה תולדתהון לזרעיתהון לבית אבתהון
במנין שמיהון מפר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא : (כז) מניניהון
לשכטא דיהודא שבעין וארבע אלפין ושית מאה : (כח) לבני יששכר
תולדתהון לזרעיתהון לבית אבתהון במנין שמיהון מפר עשרין שנין ולעילא
כל נפיק חילא : (כט) מניניהון לשכטא דיששכר חמשים וארבע אלפין
וארבע מאה :

לבני

ו לבני זבולן תולדתם
למשפחתם לבית אבתם
במספר שמות מן עשרים
שנה ומעלה כל יצא צבא:
לא פקדיהם למטה זבולן
שבעה וחמשים ארף וארבע
מאות: פ

לב לבני יוסף אפרים
תולדתם למשפחתם לבית
אבתם במספר שמות מן
עשרים שנה ומעלה כל יצא
צבא: לג פקדיהם למטה
אפרים ארבעים ארף וחמש
מאות: פ

לד לבני מנשה תולדתם
למשפחתם לבית אבתם
במספר שמות מן עשרים
שנה ומעלה כל יצא צבא:

תרגום אונקלוס

(ב) פֶּאָן דַּעַן נֶאֱכָא־מִמֶּעַן
זבולן, נֶאֱךְ אִיהֶרְעַר הָעַר=
קונפֶט, גַּעֲשֵׁלְעֶכְטֶערן אונד
פֶּאָמִילִיעַן: מִיט אַנְצִיגֶע
דַּער נֶאָמֶען, פֶּאָן צוואַנציג
יאַהרֶען אָן אונד דאַריבער,
וואַז דינזט טהון קאַן: (לא) דיא
גַעמוזטֶערטן פֶּאָם שטאַמֶמע
זבולן: זיכען אונד פֶּונפֶציג
טויענד, פֶּיעַר הונדערט:
(לב) פֶּאָן דַּעַן נֶאֱכָא־מִמֶּעַן
יוסף, פֶּאָן דַּעַן קינדערן
אפרים, נֶאֱךְ אִיהֶרְעַר הָעַר=
קונפֶט, גַּעֲשֵׁלְעֶכְטֶערן אונד
פֶּאָמִילִיעַן: מִיט אַנְצִיגֶע דַּער
נֶאָמֶען, פֶּאָן צוואַנציג יאָהרֶען
אָן אונד דאַריבער, וואַז דינזט
טהון קאַן: (לג) דיא גַעמוזֶ-
טֶערטען פֶּאָם שטאַמֶמע
אפרים: פֶּירציג טויענד פֶּינף
הונדערט: (לד) פֶּאָן דַּעַן נֶאֱךְ=
קאַממען מנשה, נֶאֱךְ אִיהֶרְר
הַעֶרְקונפֶט, גַּעֲשֵׁלְעֶכְטֶערן
אונד פֶּאָמִילִיעַן: מִיט אַנְצִיגֶע
דַּער נֶאָמֶען, פֶּאָן צוואַנציג
יאַהרֶען אָן אונד דאַריבער,
וואַז דינזט טהון קאַן:
דיא

(א) לבני זבולן תולדתהון לזרעיתהון לבית אבתהון במנין שמהן מבר
עשרין שניין ולעילא כל גפיק חילא: (ב) מניניהון לשבטא דזבולן חמשין
ושבע אלפין וארבע מאה: (ג) לבני יוסף אפרים תולדתהון לזרעיתהון
לבית אבתהון במנין שמהן מבר עשרין שניין ולעילא כל גפיק חילא:
(ד) מניניהון לשבטא דאפרים ארבעין אלפין וחמש מאה: (ה) לבני מנשה
תולדתהון לזרעיתהון לבית אבתהון במנין שמהן מבר עשרין שניין ולעילא
כל גפיק חילא:

מניניהון

במדבר א

תרגום אשכנזי ו

שָׁנָה וּמַעֲלָה כָּל יְצֵא צָבָא :
מח פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה אֲשֶׁר
אַחַד וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת : פ

מב בְּנֵי נִפְתָּלִי הַזּוֹלָדֹתָם
לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית אֲבֹתָם
בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבְּנֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה
וּמַעֲלָה כָּל יְצֵא צָבָא :
נג פְּקֻדֵיהֶם לְמִטָּה נִפְתָּלִי
שלשה וַחֲמֵשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע
מֵאוֹת : פ

מד אֵלֶּה הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשֵׂי־אִי־יִשְׂרָאֵל
שְׁנַיִם עָשָׂר אִישׁ אִישׁ־אַחַד
לְבֵית־אֲבֹתָיו הָיוּ : מס וַיְהִיו כָּרִי
פְּקוּדֵי־בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם

מכ

תרגום אונקלוס

שְׁנַיִם וּלְעִילָא כָּל גְּפִיק חִילָא : (מח) מְנַיְיָהוּן לְשִׁבְטָא דְאֲשֶׁר אַרְבַּעִין וְחָד
אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מֵאָה : (מב) בְּנֵי נִפְתָּלִי תוֹלְדֹתֵיהוּן לְזַרְעֵיהוּן לְבֵית אֲבֹתֵיהוּן
בְּמִנְיַן שְׁמֵהוּן מִכַּר עֶשְׂרִין שְׁנַיִם וּלְעִילָא כָּל גְּפִיק חִילָא : (נג) מְנַיְיָהוּן
לְשִׁבְטָא דְנִפְתָּלִי חֲמִשִּׁין וְתַלְתַּת אַלְפִין וְאַרְבַּע מֵאָה : (מד) אֵלִין מְנַיְיָא
דְּמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וְרַבְרַבֵּי־יִשְׂרָאֵל תְּרֵי עֶשְׂרִין גְּבַרֵין וְגַבְרָא חָד לְבֵית אֲבֹתֵיהוּן
הָיוּ : (מה) וְהָיוּ כָּל מְנַיְיָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתֵיהוּן

מכר

באור

שמעון אמר ופקדיו בכנוי הויקיד על השבט בכלל והמונן אחד : (מה) ויהיו כל פקודי בני ישראל

אונד דאריבער , וואו דינוט
טהון קאן : (מח) דיא געמוזט
טערטען פֿאַם שטאַממע
אשר : איין אונד פֿירציג
טויזענד , פינף הונדערט :
(נג) פֿאַן דען נאַכקאַממען
נפֿחלי , נאך איהרער הער
קונפֿט , געשלעכטערן אונד
פֿאַמיליען , מיט אַן
צייגע דער נאַמען , פֿאַן צוואַנצ
ציג יאהרען אַן אונד דאָ
ריבער , וואו דינוט טהון
קאן : (מד) דיא געמוזטערטען
פֿאַם שטאַממע נפֿחלי :
דרייא אונד פֿונפֿציג טויזענד ,
פֿיער הונדערט : (מה) דיזען
זינד דיא מוזטרונגען , דיא
מושה אונד אהרן נעבנט דען
צוואַלף פֿירוטען ישראל ,
פֿאַן יעדער פֿאַמיליע איינעם ,
פֿאַרגענאַממען : אַלואַ וואַרען
אַללע געמוזטערטען דער
קינדער ישראל , נאך
איהרען פֿאַמיליען : פֿאַן

מִבְּנֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל־
 יֵצֵא צְבָא בְּיִשְׂרָאֵל : מִן וַיְהִי
 כָּרְהֵפְקִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף
 וּשְׁלֹשֶׁת אַרְבָּים וַחֲמִשׁ מֵאוֹת
 וַחֲמִשִּׁים : מִן וַיְהִי לַמִּטָּה
 אֲבָרָתָם לֹא הָיָה פְקֻדוֹ
 בְּתוֹכָם : פ
 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
 לֵאמֹר : מִט אַךְ אֶת־מִטָּה לְוִי
 לֹא תִפְקֹד וְאֶת־רֹאשׁוֹ לֹא
 תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :
 ואתה

פֶּאָן צוואנציג יארהרען אן
 אונד דאריבער , וואו אין
 ישראל דינוט צו טהון טויגט :
 (מ) אַללע דיזעגעמוזטער
 טען צוואממען ווארען זעבז
 הונדערט אונד דרייא טויזנד :
 פֶּינף הונדערט אונד פֶּונפֶּציג :
 (מז) דיא לויס אבער נאך
 איהרען פֶּאמיליען : זינד
 אונטער איהנען ניכט מיט
 געמוזטערט וואָרדן : (מח) דען
 דער עוויגע האַטטע צו משה
 געזאגט , וויא פֶּאָלגט :
 (מט) דען שטאם לוי אַלליין
 זאָלזט דוא ניכט מוזטערן ,
 אונד איהרע אַנצאהל ניכט
 אויפֶּנעהמען : אונטער דען
 קינדערן ישראל'ז : (כ) דוא
 זאָלזט

תרגום אונקלוס

רש"י

מִבְּנֵי עֶשְׂרִים שָׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נְפִיק
 חֵילָא בְּיִשְׂרָאֵל : (מ) וְהוּוּ כָּל מְבַנְיָא
 שִׁיט מֵאָה וּתְלָתָא אַלְפִין וַחֲמִשׁ־מֵאָה
 וַחֲמִשִּׁין : (מז) וְלֹאֵי לְשִׁבְטָא
 דְּאַבְרָהָמָה לֹא אֶתְמַנְיָאוּ בְּיַנְיָהוּן :
 (מח) בְּרַם יֵת שִׁבְטָא דְלֵוִי לֹא תִמְנִי וְיֵת
 חוּשְׁבְּנָהוּן לֹא תִקְבִּיל בְּגוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :
 ואת

ואחד להתייחס על השבט : (מט) אך את
 מטה לוי לא תפקד וגו' . כדאי הוא לגזון של
 מלך להיות כמכה לבדו . דבר אחר טפה הקדוש
 ברוך הוא שעתידה לעמוד גזירה על כל
 הכוכבין מבן עשרים שנה ומעלה שימותו במדבר
 אמר אל יהיו אלו בכלל לפי שהם שלי שלא טעו
 בעגל
 (מח) ובמליל יי עם משה למימר : (מט) ברם ית שבטא דלוי לא תמני וית
 חושבנהון לא תקביל בגו בני ישראל :

באור

ישראל , יודיע שלא הי' בכל אלה כ"א מבני עשרים ומעלה : (מ) ויהיו כל הפקדים
 עתה יודיע חשבון כלם בכלל , וכ"כ הראש"ע , ויהיה לפ"ז פסוק מ"ה מאמר לבדו ומלות מבין
 עשרים שנה וגו' הן נשוא המאמר , ויתכן שתהיינה כמו מאמר מוסגר לכך הועמדו בסופו
 בטעם מפסיק יותר מבתחלתו כדינו תמיד , ובעבור שהפסיק הענין , שב לומר שנית ויהיו כל
 הכקדים וט' , ואין צוה א"כ כ"א מאמר אחד וכן מתורגם בל"א : שש מאות אלף , ובמנין
 הראשון כאשר ט"ס על מלחכת המשכן היוג"כ כמספר הזה , ובפ' כי תשא הוקשה לרש"י איך
 אפשר שבשני המנינים ברחוק זמן ז' חדשים להיות מספרם שזה , ובבאור שעות (ל"ח כ"ו) יש
 ישוב נכון על קושיותו יע"ש . (מז) לא החפקדו , מורכב ממנין הפעל והתפעל . והנה הרב
 המחבר ספר יין לבנין נתן טעם ראוי להרכבת המנינים ע"ש . ויתכן לומר לפי שכל שבט ושבט
 מכה את מוספר אנשיו , ולפ"ז היה ראוי שיאמר בבנין התפעל לבד , התפקדו בחיר"ק ה"א
 הבנין , ואולם הייכו יכולים לומר שנטו להתפקד ולא עשו כאשר נטונו , לכך הרכיב עליו
 בנין

מִחֲנֹהוּ וְאִישׁ עַל־דָּגְלוֹ
 לְצַבֹּאתָם: ַּוְהַלְוִים יַחְנוּ סָבִיב
 לְמִשְׁכַּן הָעֵדוּת וְלֹא־יִהְיֶה קֶצֶף
 עַל־עֵדוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְשִׁמְרוּ
 הַלְוִים אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן
 הָעֵדוּת: ַּכִּי וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
 בֶּן עֶשְׂרִים: ַּפ שְׂרִישִׁי

טרופפע אונד בייה זיינער
 פֿאהנען נאך אידערען העע=
 רען: (נג) דיא לויס אכער
 זאללען זיך אום דיא וואהנונג
 דעו צייגניסעו הערום לאגן,
 דאמט קיין צאָרן אויף דיא
 קינדער ישראלי' קאממע:
 דיא לויס זאללען דיא גע=
 שאפטע בייה דער וואהנונג
 דעו צייגניסעו צו פֿערזאָרגען
 האבען: (נד) דיא קינדער
 ישראלי' טהאטען אַל־אָף:
 זייה דער עוויגע משה בע=
 פֿאהלען דהאטטע, זאָ
 טהאטען זיא:
 ב (א) דער עוויגע רעדטע
 מיט משה אונד
 אהרן, אונד שפראך: (ג)
 יעדערמאן פֿאן דען קינדערן
 ישראלי', זאלל זיך בייה

זיינער פֿאהנע, נאך דעם ציינען זיינער פֿאמיליע האלטען: אין

רש"י

תרגום אונקלוס

מִשְׁרֹזְהֵי וְגִבֹר עַל טְקָסִיָּה לְחִילֵיהוֹן:
 (נג) וְלוֹאֵי יִשְׂרָאֵן סְחוּר סְחוּר לְמִשְׁכַּנָּא
 דְסִתְרוּתָא וְלֹא יִהְיֶה רִוּוּזָא עַל בְּנֵי שְׂתָא
 דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּטְרוּן לוֹאֵי יִת פִּטְרִת
 כִּי שְׂכָנָא דְסִתְרוּתָא: ַּ(נד) וַעֲבָדוּ בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דִּי פִקִּיד יִי יִת מִשְׁה
 בֶּן עֶבְרֹו:

(נג) ואיש על דגלו • כמו שהדגלים מדורים
 בספר זה שלשה שבטים לכל דגל: (נג) ולא
 יהיה קצף • אם תעשו כמכיתי לא יהיה קצף
 ואם לאו שיכנסו זרים בעבודתם זו יהיה קצף
 כמו שמכית במעשה קרח (במדבר י"ז) כי יכא
 הקצף וגו':

ב (ב) באומות: כל דגל יהיה לו אות מפה
 כבועה תלויה בו כבועו של זה לא
 ככבועו

ב (א) ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר: (ג) גִבֹר עַל טְקָסִיָּה כְּאִתּוֹן
 לְבֵית אֶבְתְּהוֹן יִשְׂרָאֵן

באור

העדות ושמרו שלא יקרבו זרים אל המשכן ולא יהיה קצף על העדה • ואחר שבאר הטעם שלא
 נזכרו הלויים בתוך בני ישראל חזר לענינו הראשון לדבר ממהסר בני ישראל שיחנו כל שבט ושבט
 על מקומו על סדר הדגלים, ואח"כ זכרו על מנין הלויים וכן קדש שיפדו את הבכורות ומכין השני
 מנין שלשים שנה הראויים לעבודת משה והודיעו סדר חניות סביב למשכן ועבודת כ"א משלשה
 בתי אבותם, ואחר שנסדרו ונקבעו המחנות זכרו השם על קדושתן ולשלא הטמא' מן המחנות:
 ב (ב) על דגלו באחת, כל דגל יהיה בו מפה כבועה תלויה בו, כבועו של זה לא ככבועו